

'Āpo'ora'a Fa'aterehau Parau fa'ata'ara'a

Mahana toru 1 no mati 2023

'Ua putuputu te 'Āpo'ora'a Fa'aterehau i teie mahana toru. Teie te mau pu'e parau tā na i ha'amana :

- PR -	2
• Pū'ohuraa matahiti 'ohipahia 'I 2021 'o te faaāuraa parau 'Āmuiraa Eropa-Porinetia	2
- VP -	2
• Te mau numera 'o te utaraa nā te reva 'i roto 'i te mau motu 'i 2022	2
• Hi'o faahouraa 'i te PGA 'a te 'oire 'o Uturoa	3
- MAF -	4
• France 2030 - tata'uraa 'a te 'opuaraa Nāhiti nō te tarena tau-āpi 'a tō te Aramoana (PIOM).....	4
• Faati'araa 'i te tomite arata'i 'o te mau rāau no'ano'a 'e rāau ma'i	5
- MCE -	5
• Faaotiraa mana 'o te mau faaueraa 'ihi 'o te mau fare tāniraa tino pohe.....	5
- MGT -	5
• Tauiraa 'i te mau faito peroo 'opanihia na 'ia tere nā te purumu 'aivi RDO	5
• 'Ōpuaraa Village Tahitien : 'ua fārii te Faatereraa 'i te G2P 'ia tuurima 'i te mau tarahuraa tāpu fenua.....	6
- MEA -	6
• Tauiraa tarena 'o te mau tata'uraa nō 2022-2023	6
• Haafaufaraa 'i te faito moni 'ohipa	8
- MJP -	9
• Tauturu moni nā te IJSPF nō te mau paturaa 'e ô 'i roto 'i te faanahoraa 'o te JO horue 'i 2024.....	9

- PR -

Pû'ohuraa matahiti 'ohipahia 'I 2021 'o te faaâuraa parau 'Âmuiraa Eropa-Porinetia

'I te mahana maha 15 'o titema 2022 'i tupu ai te rururaa tomite arata'i 'ohipa matahiti (RAE) 'o te auraa 'i rotopû 'i te 'âmuiraa 'o Eropa 'e Porinetia nô 2021, tu'ahia 'e te faaterehau 'o te Ta'ere, te Arutaimareva 'e te mau Hotu moana, Heremoana Maatuaiahutapu, 'e te Pâpa'i parau rahi 'a te Tomitera teitei, Cécile Zaplana vahine, 'e te faatere 'ohipa 'a te Tomite Eropa nô te mau fenua nâ te ara moana 'i Patitifa, Pierre-Henri Hellepute nâ roto 'i te natirara.

Fâreireira matahiti nô te pû'ohu 'i te mau 'ôpuaraa 'o tei faatupuhia 'i 2021 'i te fenua nei, 'e 'i te ara tuhaa fenua (10raa 'e te 11raa 'o te FED), te (11raa 'o te FED) tumu parau (11raa FED), 'e te mau tarena 'âmui 'o te pû'ohuraa matahiti 'ohipa 'a te 'âmuiraa UE-PF.

Haamana'oraa, nô te haapahuraa pape viivii 'a Papeete, 'ua faa'ohipa te 10raa FED 'e 2,2 miria toata. 'Ua hope te reira 'ohipa 'e 'ua vaiihohia mai te mau rave'a 'ohipa 'i roto 'i te 'oire 'o Papeete 'o te arata'i 'i te 'ohipa nâ roto 'atu 'i te 'i te taiete Te Ora Nô Ananahi.

Nô te 11raa 'o te FED, 'ei turu ia 'i te fâriira râtere 'a Porinetia, 'e 3,5 miria toata, faa'ohipahia 'e te Fenua nô te 'ati rahi faatupuhia 'e te Covid-19. Te 'ôpuaraa 'a te mau fenua 'o Oteania nô te tî'âau taraire 'i te natura ora (PROTEGE) 'o te 11raa 'o te FED 'e tâmau noa tîna faa'ohiparaa.

'Ia 'ite ato'ahia te haamataraa tarena 'âpî Green Overseas (GO) tai'ohia 'e 2,12 miria toata faataahia nâ te mau fenua 'e 25 'i te ara moana 'a Eropa (tai'o ato'ahia te mau fenua peretane 'e ô ato'a 'i roto 'i teie tarena) nô te mau 'âmaa 'ohipa taa'ê rênihia 'e te faatereraa Porinetia mai te tauraa ito 'e te haapaariraa 'i mua 'i te ahuraa reva.

'Oia ato'a, nô te mau tarena taa'ê, 'ua tâmau noa te feiâ âmo 'opuaraa, noa atu te taupupu 'o te mau tere atea, 'ua tutava noa nô te mau tarena ERASMUS+ 'i roto 'i te haapiiraa 'e te haapaariraa 'ohipa, 'e te BEST 2.0+ nô te aupururaa natura.

'Ua 'ite-au te 'Apooraahau 'e 'ua haamana 'i te tâato'araa 'o te paparaa parau mataniti 'ohipa 'a te 'âmuiraa UE-PF nô 2021.

- VP -

Te mau numera 'o te utaraa nâ te reva 'i roto 'i te mau motu 'i 2022

'Ia hope atu te parare 'o te ma'i Covid-19, 'o te faatopa roa 'i te tai'o horopâtete 'e 48% 'ia faaâuhia 'i tî 2019, 'ua maraa mai 'i 2021. 'Ua pâpû roa mai tî na maraaraa 'i 2022 'i ni'a 'ia Porinetia tâato'a 'e 'ua nao'a 'i te tai'o 'o 2019.

'I 2022 ra tai'ohia 1 098 920 taata tei utahia, 'are'a 'i 2021 'e 720 388 taata, 'e 51% ia te maraaraa. Te faito 'o te mau tere 'i 2022 tei raro rii noa mai (-1%) 'ia faaâuhia 'e 2019.

Tei ni'a atu te tai'o tere 'i te 'ava'e nô 2022 'ia faaâuhia 'i tô 2019 mai te 'ava'e mê tae mai 'i te hope'a matahiti .

Taamotu totaiete

'I 2022, tei ni'a atu 5% te tai'o horopatete 'ia faaâuhia 'e tô 2019. Te numera nô nau matahiti (2022 'e 2019) tei te area -26% 'e 5%. Hô'ê nuuraa 'e 65% ia faaâuhia 'e 2021.

Taamotu Tuamotu-Maareva

31% te maraaraa nô te taamotu Tuamotu-Maareva 'ia faaâuhia 'e tô 2021. Te tai'o horopâtete 'i 2022 tei maraa 8% 'i te tai'o 'o 2019. -2% 'e 16% te area hurihuri 'i roto 'i tauâ matahiti ra.

Taamotu Tuhaapae

24% te maraaraa 'i Tuhaapae, 'e 24% te nuuraa 'o te mau tere 'ia faaâuhia 'i tô 2021. Tei ni'a atu 'i te 10% te maraa tai'o 'i Tuhaapae nô 2022 'ia faaâuhia 'i tô 2019. Tai'ohia -3% 'e 27% te hurihuriraa nô tauâ matahiti ra.

Taamotu Matuaita mâ

'I Matuaita, 'e 27% te maraaraa tere uta horopâtete 'i 2021. Tei raro mai râ teie tai'o 'o 2022 'ia faaâuhia 'i tô 2019 'e 5% ia. Te hurihuriraa tai'o tei te -18% 'e +13% nô tauâ matahiti nei.

Hi'o faahouraa 'i te PGA 'a te 'oire 'o Uturoa

'Ua vauvau atu na te Mono peretiteni 'e faaterehau 'o te nohoraa 'e te faanahoraa fenua, 'i mua 'i te 'Apooraahau, te faaotiraa mana 'o te haamataraa matuturaa Tarena 'Âmui 'o te faanahoraa fenua ('GA) 'a te 'oire 'o Uturoa.

'Ua hi'o faahou na te 'oire 'o Uturoa 'e 'ua tau'i 'i tâ na tarena PGA 'i 2018 mâ te haamaiata'i 'i te hiti tai roto 'e te mau tororaa purumu mai te 'oire pû 'e te tahua manureva. Mai reira mai, haamanahia te PGA 'i roto 'i te faanahoraa fenua 'a Porinetia (SAGE) 'o te faahepo ra 'i te mau 'oire hau atu 'i te 1 000 taata 'ia faatu'ati mai 'i tâ râtou PGA 'i ni'a 'i te SAGE. 'Ua hinaaro 'o Uturoa 'ia ô o ia 'i roto 'i tauâ faanahoraa nei, 'ua hinaaro ato'a râ 'e haamaita'i atu 'i te faanahoraa 'o tô na 'oire pû mai te fâriiraa 'i te mau paturaa fare teitei.

'O te reira mau na te pâhonoraa 'i te 'Apooraa 'oire, 'e haamata te hi'o faahouraa 'a te tomite roto 'o te faanahoraa fenua (CLA) 'o te faaoti 'i te mau arata'iraa 'o teie tauraa.

'Ia hope mai te arata'iraa 'ohipa nei, nâ te 'Apooraa 'oire 'e haamana roa mai.

- MAF -

France 2030 - tata'uraa 'a te 'opuaraa Nâhiti nô te tarena tauî-âpî 'a tō te Aramoana (PIOM)

'Ia au 'i te piiraa tata'u France 2030 – 'o te tarena tauî-âpî 'a tō te te aramoana (PIOM) 'e titau ra 'i te tapura faufaa nô te mau mâ'imiraa, te faahoturaa 'e te tauî-âpîraa (RDI) nô te rahu 'e te faahoturaa 'i te natura ora 'o te mau fenua 'e 'afa'i mai 'i te mau rave'a 'âpî nâ te mau fenua 'i te aramoana, 'ua faufaahia 'o Porinetia 'i te tuuraa atu 'i tâ na 'ôpuaraa Nâhiti.

Te 'ôpuaraa Nâhiti « ei arata'iraa 'ê atu nô te tauî 'âpî 'e te 'ihianohaa 'i roto 'i te mau motu 'a Porinetia », te fâ 'o te paturaa 'i te natura ora 'o te tauî-âpîraa 'i Porinetia, nâ te haapiiraa teitei 'a Porinetia 'e âmo 'i te 'âmuiraa RESIPOL+. 'E haputuraa 'a te mau piahi haapiiraa teitei, te taiete mâ'imi, te mau pû 'ohipa 'a te Hau nui 'e tō te Fenua, 'e mau rauti taatiraa totiare-(imifauaa 'i rôpû 'i teie 'âmuitahiraa taiete unuma 'e tâ te Hau.

Te hinaaro 'o Nâhiti 'o te mâ'itiraa 'i te rēni 'ohipa nô te mâiha mai 'e nô te pa'epa'e 'i te hoturaa 'o te mau 'ôpuaraa 'âpî, 'e nô te pâhono 'i te mau hinaaro pâpû, haaapaari 'i te mau rave'a lanatahi 'e ia hotu te tauiraa taraire 'o te mau rave'a faahotu 'i te mau 'ôpuaraa.

Te 'E piti arata'iraa 'a Nâhiti :

1. Te faafâriuraa 'e te haapiipiiiraa, nâ na 'e haapâpû 'i te aveaveraa 'i ni'a 'ia Porinetia hô'ê ta'ere 'âmui nô te tauiraa 'âpî, nâ roto 'i te haapiiraa 'i te mau piahi 'o te tuaruatae atu 'i te parau tû'ite taote, te feiâ nô roto mai 'i te ao 'o te 'imiraa faufaa, te feiâ mâ'imi, te feiâ 'e 'imi ra 'i te 'ohipa, nâ reire te huiraatira 'o te haapii 'i te roaraa 'o tō na oraraa. Nâ te reira 'e 'e haapâpû 'i te 'ite tata'itahi 'i rotopû 'i te ao 'o te tereraa 'ohipa 'a te Hau 'e tâ te tivira, te 'apora mai 'i te mau rave'a ti'a 'o te tauî-âpîraa nâ roto mai 'i te mau rauti vanaa 'e te haapurorora 'i te vârua mâ 'ia mâiha hô'ê tauiraa nô te tavini 'i te fenua.
2. Te turu 'i te maiharaa 'e 'i te faahoturaa 'e te mau 'ôpuaraa 'âpî 'e te mahutaraa taiete, 'e tururaa pâpû 'i te feiâ âmo 'ôpuaraa 'o te tura'i 'i te 'api 1. 'E faahotu 'o ia 'i te hô'ê rēni 'ohipa 'i roto 'i te mau tuuraa 'avae 'o te 'ôpuaraa, 'ia mâiha te mana'o 'âpî, 'i te faati'araa 'e 'i te pairatiraa tae atu 'i te haafaufaraa.

'E arata'iraa teie 'e parau mai ra 'i te hinaaro 'ia tupu te tuuraa 'avae mâtâmua : 'ia pata te haapurararaa 'o teie mau rave'a 'e vai nei, 'e 'ia horo'ahia te pa'epa'e hope'a 'e nehenehe ai 'i te hô'ê pae rahi 'e tuu mai 'i te mau 'ôpuaraa nô te Fenua 'ia parare tâ râtou rahu 'e te mau rave'a.

'Ua mâ'itihia te 'ôpuaraa Nâhiti 'e 'e fâna'o 'o ia 'i te tauturu moni, 'o tae 'i te 119 mirioni toata, nâ roto mai ia France 2030-PIOM.

Nô te maita'i hau 'o te 'ôpuaraa Nâhiti 'e tâ na hi'oraa rau 'o tei auhia 'e te tomite hi'opo'a 'i te mau arata'iraa parau.

Faati'araa 'i te tomite arata'i 'o te mau râau no'ano'a 'e râau ma'i

'I roto noa 'i te tereraa 'ohipa 'e te mau rururaa faatupuhia 'i te hope'a 'o 2021 'i ni'a 'i te haafaufaraa 'i te hotu natura 'e ta'ere 'i te pae 'o te râau mâ'ohi, 'e te faahoturaa 'e te faaapuraa 'e te tapihoora 'i te mau râau no'ano'a 'e te faa'ohiparaa 'i te mau râau no'anoa teitei, râau ma'i 'e râau mire, 'ua haamana te 'Apooraahau 'i te faati'araa 'i te tomite arata'i nô te mau râau no'ano'a, râau ma'i 'e râau mire (PAMC).

'E 22 mero tomite pârahi ti'ahia mai 'e te mau mero 'a hau 'e tō te tivira nâ reira ato'a te tahi mau 'ihi nô roto 'i teie tuhaa 'ohipa, nô ni'a 'i te mau râau 'e tupu nei 'i Porinetia, nô te faaôti 'i te arata'iraa 'e nehenehe ai 'e faahohonu 'i te mau 'ite 'i ni'a 'i teie 'âmaa 'ohipa, te faa'ohipa pâruru 'e te faaherehereraa 'i te mau hotu natura tumu, 'e nô te faa'ohie 'i te 'ôpereraa 'ite 'i roto 'i te feiâ faa'ohipa.

- MCE -

Faaotiraa mana 'o te mau faaueraa 'ihi 'o te mau fare taniraa tino pohe

Nâ ni'a 'i te tuuraa mana'o 'a te faaterehau 'o te Ta'ere, te Arutaimareva 'e te mau Hotu moana, 'ua haamana te 'Apooraahau hô'ê faaueraa mana 'e haapâpû nei 'i te mau faaueraa 'o te mau 'ihi faahepo ra 'i te mau fare taniraa tino pohe.

'E faaotiraa teie nô te faaueraa mana 'a te 'Apooraa rahi 'a Porinetia 'e faahepo ra 'i te mau tumu 'e te mau arata'iraa 'ihi 'o te faati'araa, te faa'ohiparaa 'e te hi'opo'araa 'i te mau fare taniraa tino pohe.

Faahôho'ahia 'i ni'a 'i te mau faaueraa mana 'a farani, 'e faataa ra teie faaotiraa mana 'i ni'a 'i te tâpiharaa vâhi 'ohiparaa 'e te vâhi nô te huiraa'atira, te patu pâruru 'ati auahi 'e te tâpe'araa maniania, te mau rave'a mata araraa 'e te atu'aturaa mâtêria, nâ reira te vâvâhiraa fare anei 'e te tâtâ'iraa fare anei 'ia faaea te taiete faa'ohipa.

'Ia 'ohipa âmui 'e te piha 'a te êa 'o te arutaimareva 'e te Faatereraa 'o te êa, tei roto 'i teie mau 'api parau te tâato'araa 'o te arata'iraa 'ihi nô te haamata 'i te tereraa 'ohipa titauhia 'e te faatereraa 'ohipa 'a te Hau nô te patu 'i te fare taniraa tino pohe.

- MGT -

Tauraa 'i te mau faito peroo 'opanihia na 'ia tere nâ te purumu 'aivi RDO

'I roto noa 'i te faaâpîraa 'i te pae 'o te tereraa pereoo 'i 2022, 'ua faaâpî te 'Apooraahau 'i te faito 'o te mau faura'o 'o tei 'ôpanihia na 'i tere nâ te purumu 'aivai (RDO).

Nô te reira, 'ôpani 'eta'etahia te mau faura'o mâtini (EDPM) 'e te mau pereoo taataahi mâtini 'i ni'a 'i te RDO, 'ia au 'i te hi'oraa 'o tō râtou hamaniraa, nâ reira te rave'a tâpe'a

rûraa 'e te 'ahu faaahepohia, 'e 'ore roa 'e ti'a 'i teie mau faura'o 'ia tere nâni'a 'i teie purumu tere rahi 'e te vitivitihi'a 'e te mau pereoo uira.

'E faarava'i teie faaueraa 'i te mau ture purumu 'a te mau EDPM (trottinette uira, mono-roue uira, etv..) 'e te pereoo taataahi uira, 'o tei ô a'ena 'i roto 'i te ture purumu 'a Porinetia.

'Ôpuaraa Village Tahitien : 'ua fârii te Faatereraa 'i te G2P 'ia tuurima 'i te mau tarahuraa tâpu fenua

'E faaâuraa nâ te faaterehau 'o te mau 'ôhipa rarahi 'a te hau 'e te utaraa nâ te fenua, hâpa'o 'i te mau auraa 'e te mau 'âpoora mana, 'ua faaoti te 'Apooraahau 'i te faaueraa mana nô te faa'ohipa 'i te faaueraa nô te 22 'o feppure 2023 'a te piha 'o te mau paturaa rarahi 'a te hau 'i Porinetia (G2P), 'e fârii ra 'i te faatere 'o teie pû 'a te hau 'ia tuurima 'i te parau 'euhe 'o te mau tuhaa faaho'ihia 'i roto 'i te mau fatu tarahu 'i tape'ahia mai nô te patu 'i te 'ôpuaraa fârii râtere 'e te hotera Peho Tahiti.

'E parau faati'a 'e ô 'i roto 'i te piiraa tata'u 'o te mau 'ôpuaraa piahia 'i te 6 'o tetepa 2022 nô te horo'a 'i te parau tarahuraa nô nau tâpû fenua 'e 6 faataahia nô te fârii râtere 'e vai 'i te tuhaa faanahohia 'e nô te faahoturaa râtere faatupuhia 'e te ture Fena nô te 23 'o tenuare 2014.

Te mau 'ona manatahi, nô te fenua nei, 'o tei tuu 'i tâ râtou mau 'ôpuaraa hou te tai'o mahana hope'a 'o te 9 'o tenuare 2023/ 'E mau 'ôpuaraa fârii râtere 'e te mau faaanaanataeraa. 'I te 13 'e te 14 'o feppure 2023, 'ua fâroo te tomite 'i te mau faatere 'ôpuaraa 'o te tae mai nô te vauvau 'i tâ râtou 'ôpuaraa 'e 'o tei mâ'itihia 'ei mau 'ona amo 'ôpuaraa nô nau tuhaa fenua 'e 'ei vâhi faati'araa hotera te Village Tahitien.

Mai te reira tai'o mahana, 'ua tupu noa mai na te mau 'aitauraa parau 'e te taiete G2P 'ia tuurima 'i te parau tarahuraa fenua 'e te mau taiete tape'ahia mai.

'E mau parau faati'a nô te tâpû fenua : n°1 'o tei riro 'i te taiete CITY PF 'e TBSA ; n°2 riro atu 'i te taiete SASU MANARAVA 'o tei roto 'i te tapuraraa ; te n°4 riro atu 'ia Louis Wane 'ei taiete unuma ; te n°5 tei te taiete SAS POE URA, 'o tei roto ato'a 'i te faati'araa taiete. 'Ei mau parau 'euhe tarahuraa fenua 'o te nehenehe 'i te mau taiete nei 'e faa'ohipa 'i teie mau tâpû fenua nô te mau faaineineraa 'ohipa, te hi'opo'araa repo, te tâniuniuraa 'e te toro haereraa 'i te mau 'ôti'a hiaarohia nô te haamata 'i te matuturaa 'o tâ râtou 'ôpuaraa.

- MEA -

Tauraa tarena 'o te mau tata'uraa nô 2022-2023

Te tarena tihepuraa tau toru matahiti 'a te mau piha 'ohipa 'a te Hau 'i Porinetia nei, nô te pu'etau 2020-2022 nô te :

- Nô te faa'ore 'i te pârahiraa 'aore 'e taata tâmau (pârahi vata 'aore râ ti'ahia taupotopoto 'e te taata 'aore 'e ti'araa tumu) ;
- 'Ia tuha haerehia te faiâ rave 'ohipa 'ia au 'i te faito pâpû atu, mai te pa'epa'eraa toro'a ni'a atu ;
- Turu 'i te faatoro'araa roto 'e haafaufaa 'i te pa'epa'eraa taata fenua.

Nô te reira, 'ua fârii te 'Apooraahau 'i 'iritihia te mau tata'uraa nô te 'âmaa piha 'ohipa 'e piha tereraa faufaa, te 'pamaa haapiiraa, te totiare-haapiiraa, te 'pamaa 'o te êa 'e te 'ohipa 'ihi 'a te Hau 'i Porinetia, nô te matahiti 'i faataahia. Nâ roto 'i te hô'ê faauerua mana nô te 11 'o atete 2022, 'ua haamau na te 'Apooraahau 'i te tarena 'o te mau tata'uraa nô 2022 'e 2023.

'E ti'a 'ia haapâpûhia te pû'ohuraa 'ohipa 'i faa'ohipahia nô te hope'a matahiti :

- Te haamauti'araa 'i te mau tata'uraa 'i matara nô 2021 'e teie 50% 'o te mau tata'uraa 'i matara na nô 2022 ;
- ' te 'iritiraahia te taato'araa 'o te mau tata'uraa nô 2022 'e 2023.

Te vairaa 'o te tereraa 'o te mau tata'uraa ti'a 'e 65% te tai'o tarena 'i ravehia mai.

	'âmaa 'ohipa	Faito	Ti'araa toro'a	Rahiraa pârahiraa	Pârahiraa tei riro
2021	FAF	A	Attachés d'administration	116	59%
		C	Adjoints administratifs	177	100%
		C	Secrétaires médicaux	48	100%
	FTE	C	Agents techniques	80	80%
2022	FSE	A	Médecins	39	82%
		A	Vétérinaires, pharmaciens et chirurgiens-dentistes	13	85%
	FSE	B	Assistants socio-éducatifs	27	55%

Nô 2022 'e 2023, te mau pârahiraa tuuhia 'i roto 'i te tata'uraa 'ohipa 'a te hau 'e tô na maraaraa ia au 'i te mau hinaaro te 'itehia ra te faufaaraa 'ia tâtâ'ihia te tarena 'o te mau tata'uraa nô 2023.

Nô reira, 'ua faaotihia 'e 'iriti hô'ê tata'uraa nô te tihepuraa taata 'i roto 'i te mau 'âmaa 'ohipa 'a te hau 'e nô te faarava'i 'i te mau aniraa 'e 21 pârahiraa ; 'e hô'ê tata'uraa nô te tihepu 'i te mau taote nô te 'âmaa 'o te êa, eiaha râ 'i ni'a 'i te pârahiraa totiare-haapii. 'e tupu te tata'uraa 'i te piti 'o te 'âfaraa matahiti nei.

	'âmaa 'ohipa	Faito	Ti'araa toro'a	Tihepuraa	Rahiraa pârahiraa
2022	FAF	B	Rédacteurs	Externe	148
				Interne	19

2023	FED	B	Adjoints d'éducation	Externe	86
				Interne	5
	FSE	A	Psychologues	Externe	14
	FTE	A	Ingénieurs	Externe	55
				Interne	3
		B	Instructeurs de formation professionnelle	Externe	21
	FSA	A	Médecins	Externe	10
			Sage-femmes cliniciennes	Externe	8
		B	Kinésithérapeutes	Externe	3
			Ergothérapeutes	Externe	3
			Psychomotriciens	Externe	1
			Diététiciens	Externe	5
			Manipulateurs d'électroradiologie médicale	Externe	11
			Préparateurs en pharmacie	Externe	15
Techniciens de laboratoire	Externe	16			

'E tauihia te faanahoraa tarena 'o te faanahoraa mâtéria nô te mau tata'uraa 'ia 'âano te faaâraraa mai roto atu 'i te mau 'âmaa 'ohipa 'a te hau.

Haafaufaraa 'i te faito moni 'ohipa

'Ua faataa te papature 'âmui 'a te feiâ rave 'ohipa 'a te hau 'i Porinetia ê « *'e haamau te Apooraa faaterehau 'i te faito tai'o 100 'o te riro 'ei numeraraa 'i te moni 'ava'e (...)' i muri a'e 'i te fâfâraa mana'o 'a te mau aupupu pâruru itehia 'a te feiâ rave 'ohipa 'a te hau 'i Porinetia nei* ».

'Ua haamau te faaueraa mana 'a te 'apoorahau nô te 28 'o eperera 2022 'i te faito 100 'i te 103 000 toata mai te 1 'o mê 2022 'e 'o te maraaraa hope'a ia 'o te faufaa tai'o ravehia nô te numera 'i te moni 'ava'e 'a te feiâ rave 'ohipa 'a te hau.

Nô te maraaraa 'o te tai'o tarifa hoo, 'e ti'a roa 'ia haamaraa 'i taua tai'o nei 100 tae 'i te 106 000 toata. 'E maraaraa 'e tupu 'i te 1 'o mâti 2023.

'I te 16 'o feppure 2023, 'ua fârii taato'a mai te mau aupupu pâruru taata rave 'ohipa 'i teie faaotiraa 'e haamaraa 'i te moni 'ava'e.

Te tapura faufaa titauhia nô teie maraaraa moni 'ava'e 'e 560 000 000 toata 'i roto 'i te tapura faufaa matahiti 'a Porinetia nô 2023.

- MJP -

Tauturu moni nâ te IJSPF nô te mau paturaa 'e ô 'i roto 'i te faanahoraa 'o te JO horue 'i 2024

'E aniraa nâ te faaterehau 'o te Tu'aro, 'ua faataa te 'Apooraahau 'e 3 tuhaa moni tauturu, 'i te faito 'e 535 mirioni toata, nâ te IJSPF 'e te Haatu'aro 'a Porinetia (IJSPF), nô te mau paturaa 'e ô 'i roto 'i te faanahoraa 'o te tata'uraa horue 'o te heiva nui 'i Pari 2024.

- 1 tauturu : 175 mirioni toata nô te paturaa 'i te patu referi 'i Teahupoo.

Teie paturaa :

- Faati'a 'i te niu 'âpî, 'e tano 'i tarena faaâuhia mai 'e te COJO Paris 2024 ;
- Te patu referi hamani 'auri, 3 tahua ;
- Te pû'oiraa 'auri nâ raro 'i te tairoto.

- 2 tauturu : 110 mirioni nô te 'aufau 'i te tâniuniuraa feua faataahia nô te faati'a 'i te peho 'o te haatu'aro taupoto 'i Teahupoo.

Te tarena 'ohipa 'o te faaineineraa 'i te fenua nô te :

- Tââmâraa ;
- Nô te paturaa pâruru anei ;
- Te faa'îraa fenua vari ;
- Te tororaa 'ê'a nô te haere 'i tahatai ;
- Nô te 'auaraa fenua faataahia.

- 3 tauturu : nô te 'aifau 'i te faanahoraa fenua 'ei vâhi oraraa, te mau mâ'ona 'e te mau rauti, te peho tau poto noa nâ te mau mâ'ona : 250 mirioni toata.

Te tuhaa fenua 'e vâhi parahirahiraa 'o te faaineinehia, tapiri noa 'i te vâhi horueraa 'i te ava Hava'e, te tuhaa fenua faataahia 'ei vâhi faafaaearaa nâ te mau mâ'ona 'e tâ râtou feiâ turu, nâ reira te mau mana faanaho 'ohipa, 'e fare 'ie, etv... teie no te faaîti mai 'i te mau paturaa teimaha 'o te riro 'i te tû'ino 'i te arutaimareva 'o teie vâhi. 'E riro te peho 'i te nehenehe 'e faaineine maita'i 'i te mau mâ'ona hou te tata'uraa, vâhi tâmâaraa, vâhi 'ohiparaa 'e te mau taata faaineine, vâhi tamaruraa, vâhi mâta'ita'iraa horue 'e nô te faaineineraa 'i tâ râtou mau mâtêria.